

NWO-domeinbestuur ENW
t.a.v. Interim voorzitter ENW,
Niek Lopes Cardozo

Datum: 8 februari 2019
Telefoon: 030 - 600 12 17
E-mail: s.dekeijzer@nwo.nl

**Feedback on the Guidance on the Implementation of Plan S.
Submitted on February 8th, 2019 by the NWO/ENW Round Table Physics**

With this letter, the Round Table Physics, which is part of the advisory structure of the Science Domain of NWO, would like to publicly voice concerns and recommendations of Dutch physicists concerning Plan S and the recently published guidance document for its implementation. We provide this feedback through the letter printed below, which has been sent to the Domain Board of the NWO-Science domain.

Betreft: Advies van ENW-tafel Natuurkunde over de implementatie van Plan S

Geachte bestuursleden van het NWO-domein Exacte en Natuurwetenschappen,

De Tafel Natuurkunde die onderdeel uitmaakt van het ENW Domein van NWO blijft zich onverminderd grote zorgen maken over de enorme risico's die een te ondoordachte implementatie van Plan S met zich mee brengt voor de Nederlandse wetenschap. Wij onderschrijven volledig de oproep tot herbezinning en het advies aan NWO t.a.v. Plan S zoals gepubliceerd door de KNAW op 31 januari j.l.

Tijdens de jaarlijkse landelijke bijeenkomst van natuurkundigen tijdens de 'Maandagavond' voorafgaande aan de Physics@Veldhoven conferentie (21 januari j.j.) hebben we de meningen en zorgen die leven in het Natuurkunde veld omtrent Plan S uitgebreid gepeild. Op basis van deze inventarisatie willen we een aantal aanbevelingen doen aan NWO. Wij willen in ons advies ook graag belangrijke recente ontwikkelingen betrekken:

- de publicatie van het KNAW advies (31 januari)
- de lancering van de VSNU-pilot "You Share, We Take Care!":
<https://www.openaccess.nl/you-share-we-take-care>.

Zie ook: <https://www.scienceguide.nl/2019/02/repository-route-is-belangrijke-loot-aan-open-access-boom/>

Met vriendelijke groet,

Gijsje Koenderink
voorzitter ENW-tafel Natuurkunde

Bijlage: Aanbevelingen voor implementatie plan S.

Van Vollenhovenlaan 659, 3527 JP Utrecht
Postbus 3021, 3502 GA Utrecht
www.nwo.nl

IBAN: NL89ABNA0642330824, BIC ABNANL2A
ABN AMRO, Rotterdam 64 23 30 824
KvK Den Haag 27367015, BTW NL.002305884.B01

Algemene aanbevelingen m.b.t. Plan S

- 1) Wij willen erop aandringen dat NWO wetenschappers over alle disciplines heen actief in elke stap van een eventuele verdere uitwerking van een implementatieplan betreft. Het is essentieel dat knelpunten tijdig gesignaleerd en geadresseerd worden om onherstelbare schade aan de Nederlandse wetenschap te voorkomen.
- 2) Voldoende brede internationale aansluiting bij plan S zou een breekpunt moeten zijn voor Nederland om plan S in de voorgestelde radicale vorm te implementeren. Onderzoek gebeurt in mondiale samenwerkingen waarbij verschillende funding agencies betrokken zijn, en Nederlands onderzoek wordt zelfs voor een belangrijk deel gefinancierd uit internationale bronnen. NWO kan Plan S niet invoeren als schade voor internationale samenwerkingen en instroom van talent is te voorzien.
- 3) Zoals uiteengezet in ons advies d.d. 26 september 2019 is het cruciaal om de twee doelstellingen van Plan S te scheiden: 1) open access, en 2) verandering van het betaalmodel. Het natuurkundig veld onderschrijft de idealen die achter beide doelstellingen liggen. De Open Access doelstelling heeft in onze mening de hoogste prioriteit, en het onterecht mengen met de tweede doelstelling zoals nu gebeurt in plan S kan de versnelling naar Open Access schaden en daarnaast andere negatieve consequenties hebben.
- 4) Wij signaleren vanuit het natuurkundeveld een grote onrust onder onderzoekers vanwege de onzekerheden die plan S met zich mee brengt. Wij willen erop aandringen dat NWO duidelijkheid geeft over het tijdpad van uitwerking van plan S, en dat NWO het proces zorgvuldig beheerst met het oog op draagvlak.

Aanbevelingen m.b.t. de Open Access doelstelling:

- 1) Wij adviseren NWO om in te zetten op het stimuleren van archieven waarin alle Nederlandse onderzoekers hun preprints of publicaties plaatsen. Binnen de natuurkunde is het arXiv repository al decennialang het centrale forum voor het wereldwijd open access beschikbaar stellen van preprints. In andere disciplines beginnen soortgelijke bottom-up initiatieven zoals het bioRxiv repository voor de life sciences in hoog tempo even succesvol te worden. Wij willen erop aandringen dat NWO zich hard maakt voor de publicatie van onze onderzoeksresultaten via dergelijke repositories (groene route) om daarmee te voldoen aan de criteria voor open access van Plan S zonder onderzoekers te verhinderen te publiceren in (met name society) tijdschriften die niet per 1/1/2020 aan de gouden standaard voldoen.
- 2) Wij ondersteunen het advies van de KNAW aan NWO om de mogelijkheid te onderzoeken van een op arXiv geïnspireerd nationaal archief. Hiermee zou Nederland een enorme versnelling geven richting open access.
- 3) Wij adviseren NWO om zorgvuldig afstemming te zoeken met de VSNU. De universiteiten hebben 31 januari j.l. de pilot 'You Share, We Take Care!' gelanceerd die een implementatie is van Artikel 25fa van de Nederlandse Auteurswet (amendement Taverne). Deze nieuwe Open Access route is aantrekkelijk omdat (1) universiteiten op een beheersbare manier onderzoekers kunnen ondersteunen via de instellingsrepositories, en (2) het behalen van de 100% doelstelling minder afhankelijk wordt van open access strategieën in het buitenland (dankzij het amendement krijgen co-auteurs eveneens het recht krijgen om het werk waaraan ze hebben bijgedragen in open access te delen), en (3) het behalen van de 100% doelstelling niet vertraagd zal worden door complexe onderhandelingen met uitgevers.
- 4) Wij adviseren NWO in gesprek te gaan met de KNAW om de mogelijkheid te onderzoeken van een soortgelijk initiatief zoals de VSNU pilot voor de NWO en KNAW instituten.

Aanbevelingen m.b.t. de doelstellingen voor een omslag in het betaalmodel:

- 1) Wij adviseren NWO om met het Plan S consortium eerst een zorgvuldige financiële analyse uit te voeren van de kosten van Plan S voor de samenleving. Deze analyse zou afgezet moeten worden tegen een analyse van de gevolgen van alternatieve maatregelen om commerciële publishers onder druk te zetten, zoals het opzeggen van abonnementen naar voorbeeld van de Max Planck Society.
Er is een enorm risico dat de kosten netto omhoog gaan bij de overgang van een 'pay to read' naar een 'pay to publish' model aangezien dit laatste model een incentive voor publishers zal geven op kwantiteit i.p.v. kwaliteit en de kosten per publicatie daarnaast moeilijk in de hand te houden zullen zijn. Een specifieke zorg is dat uiteindelijk de commerciële (for-profit) uitgeverijen (zoals Elsevier of Frontiers) het meest baat zullen hebben bij het door Plan S gepropageerde 'pay to publish' model, ten koste van scholarly-led (non-profit) publishers. Dit risico wordt onderstreept in onderstaand recente artikel:
https://www.preprints.org/manuscript/201901.0165/v2/download?utm_source=e-mailnieuwsbrief&utm_medium=email&utm_campaign=AWTI+e-mail+alert
Plan S zou dus netto kunnen leiden naar hogere publicatiekosten, een transfer van onderzoeksgeld naar private investeerders, en een kwaliteitsverlaging van de publicaties.
- 2) Professional societies (voor de natuurkunde bijvoorbeeld de American Physical Society en de Institute of Physics) zijn essentieel voor de wetenschap. Wij willen er op aandringen dat NWO zich hard maakt voor een realistisch tijdpad waarbij de dialoog met alle relevante societies aangegaan wordt om samen te komen tot afspraken die zowel compatibel zijn met plan S als met het business model van deze societies.